

Główny Inspektor Pracy przedstawił sprawozdanie

Zlikwidowanie bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia 63 tys. zatrudnionych oraz wyegzekwowanie wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy na kwotę ok. 77 mln zł dla ponad 71 tys. pracowników - to przykładowe efekty ubiegłorocznej działalności kontrolno-nadzorczej inspektorów pracy. 2 lipca 2019 r. zapoznała się z nimi na posiedzeniu plenarnym Rada Ochrony Pracy.

Sprawozdanie z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2018 roku przedstawił Główny Inspektor Pracy **Wiesław Łyszczek**. Podkreślił, że w roku sprawozdawczym wszystkie zaplanowane zadania zostały w pełni zrealizowane.

Inspektorzy pracy przeprowadzili ponad 80 tys. kontroli w ponad 63 tys. podmiotów, zatrudniających łącznie 3,8 mln osób. Ponad 36% spośród przeprowadzonych kontroli stanowiły kontrole skargowe, mające na celu sprawdzenie zasadności otrzymanych skarg pracowniczych.

Dzięki działaniom inspektorów PIP 14,6 tys. osób, które pracowały w oparciu o umowę cywilnoprawną lub bez żadnej umowy, uzyskało umowy o pracę.

Przeprowadzono ponad 1200 kompleksowych kontroli czasu pracy oraz wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń za pracę. Brak ewidencji czasu pracy lub nierzetelność w jej prowadzeniu inspektorzy pracy ujawnili w co czwartym skontrolowanym podmiocie. Nieprawidłowości w zakresie wypłacania wynagrodzenia za pracę w ustalonym terminie dotyczyły co ósmego skontrolowanego pracodawcy.

Przeprowadzone na dużą skalę kontrole wypłaty minimalnej stawki godzinowej wykazały, że

większość spośród ponad 14 tys. skontrolowanych firm prawidłowo stosowała przepisy i wypłacała wynagrodzenie w odpowiedniej wysokości.

Wysoki stopień respektowania prawa ujawniły także działania kontrolne i rozpoznawcze przeprowadzone w ponad 18 tys. placówek handlowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. Naruszenie zakazu powierzania pracownikom lub zatrudnionym pracy w handlu lub przy wykonywaniu czynności związanych z handlem w niedziele i święta ujawniono jedynie w czasie 9,4% kontroli.

Nadzór i kontrola Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy koncentrowały się w 2018 r. na branżach i rodzajach działalności gospodarczej oraz usługowej, w których zagrożenia dla życia pracujących i ryzyko utraty zdrowia były szczególnie wysokie. Przeprowadzono blisko 13 tys. kontroli tematycznych. Objęto nimi zarządzanie bezpieczeństwem pracy w zakładach, w których wystąpiły wypadki przy pracy, nadzór nad zakładami o wysokiej skali zagrożeń zawodowych, zatrudnianie osób niepełnosprawnych, pracowników tymczasowych oraz sekcje i działy gospodarki narodowej od lat kwalifikowane jako obszary wysokiego ryzyka utraty zdrowia i życia, w szczególności: budownictwo, przemysł i leśnictwo.

Inspektorzy pracy zbadali ponadto okoliczności i przyczyny ponad 2 tys. wypadków przy pracy zgłoszonych do PIP. W ramach nadzoru rynku sprawdzili 1 600 maszyn, urządzeń i środków ochrony indywidualnej, z których blisko połowa wzbudziła ich zastrzeżenia.

PIP skontrolowała także legalność zatrudnienia blisko 130 tys. obywateli polskich. Nielegalne zatrudnienie stwierdzono w toku ponad 5,8 tysięcy kontroli, tj. w co trzecim kontrolowanym podmiocie. Wnikliwą kontrolą objęci zostali cudzoziemcy ze 123 państw zatrudnieni w Polsce. Inspektorzy pracy stwierdzili powierzenie nielegalnej pracy ponad 4,5 tys. cudzoziemców z 39

państw, najczęściej - obywatelom Ukrainy.

Wszystkie przeprowadzone w roku sprawozdawczym kontrole ujawniły 60,8 tys. wykroczeń przeciwko prawom pracownika. Większość z nich dotyczyła warunków pracy, wypłaty wynagrodzenia oraz czasu pracy. Na sprawców wykroczeń nałożono 14,8 tys. mandatów na kwotę 17,9 mln zł.

Równolegle z kontrolami przeprowadzane były różnorodne przedsięwzięcia o charakterze informacyjno-prewencyjnym: kampanie informacyjno-edukacyjne, programy prewencyjne i konkursy. Państwowa Inspekcja Pracy brała także czynny udział w działaniach o charakterze ogólnoeuropejskim oraz współpracowała z organizacjami międzynarodowymi w zakresie ochrony pracy.

Jak zaakcentował pod koniec swojego wystąpienia Główny Inspektor Pracy Wiesław Łyszczek, wyniki ubiegłorocznych kontroli wskazują na wysoką skuteczność inspekcji pracy, jednak można by ją zwiększyć, gdyby inspektorzy pracy uzyskali dodatkowe, bardziej adekwatne do stwierdzanych naruszeń prawa instrumenty i możliwości prawne.

„Aktualny zatem pozostaje nasz postulat wyposażenia inspektora pracy w możliwość wydawania decyzji w zakresie ustalania stosunku pracy w miejsce umowy cywilnoprawnej, gdy cechy zatrudnienia wskazują na stosunek pracy. Oczekujemy od ustawodawcy uproszczenia procedur wszczynających kontrolę, by inspektor pracy mógł prowadzić czynności kontrolne wyłącznie na podstawie legitymacji służbowej, bez dodatkowego upoważnienia, co dziś wiąże się ze stratą cennego czasu i zwiększonymi kosztami dla budżetu państwa” – powiedział Główny Inspektor Pracy.

Na koniec Wiesław Łyszczek podziękował Przewodniczącemu Rady Ochrony Pracy **Januszowi Śniadkowi**, członkom ROP, resortowi rodziny, pracy i polityki społecznej, partnerom PIP za

wspieranie urzędu w działaniach na rzecz ochrony pracy. Podziękował również środowisku inspektorskiemu za wysiłek i determinację włożone w realizację ustawowych zadań PIP.

Podziękowania dla pracowników urzędu za wykonaną pracę składali również w dyskusji nad sprawozdaniem członkowie Rady Ochrony Pracy. Podkreślano dobre przygotowanie sprawozdania, jego przejrzystość, czytelność, bogactwo zgromadzonych danych, zastosowanie przez autorów dokumentu właściwej metodologii. Dzielono się także uwagami i sugestiami co do zawartości opracowania.

Przygotowanie stanowiska ROP w sprawie sprawozdania Głównego Inspektora Pracy powierzono Zespołowi ds. Prawno-Organizacyjnych.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył poseł Janusz Śniadek, uczestniczył Zastępca Głównego Inspektora Pracy **Bogdan Drzastwa** oraz dyrektorzy departamentów w Głównym Inspektoracie Pracy.